

Na Lipšica sa to sype z každej strany: Generálny prokurátor podal návrh na jeho disciplinárne stíhanie a Iniciatíva advokátov za právny štát ho vyzvala prestať komentovať živé kauzy

- CZ24 News | 31. července 2021

SLOVENSKO: Spor medzi špeciálnym a generálnym prokurátorom sa týka kauzy údajne zmanipulovaných svedeckých výpovedí v mediálne sledovaných kauzách, ktoré vyšetruje NAKA.

Spor generálneho prokurátora Maroša Žilinka a špeciálneho prokurátora Daniela Lipšica nadobudol nový rozmer. Po verejnej kritike pristúpil Žilinka k radikálnemu kroku a na šéfa Špeciálnej prokuratúry podal návrh na disciplinárne stíhanie.

O podaní disciplinárneho návrhu na Lipšica informovalo Rádio Slovensko. Generálna prokuratúra oficiálne tieto informácie nepotvrdila, ale ani nevyvrátila. *“Generálny prokurátor Slovenskej republiky Maroš Žilinka vo veci koná, podrobnosti jeho postupu zatiaľ konkretizovať nebudeme,”* uviedla pre Topky.sk hovorkyňa GP Jana Tökölyová.

Spor medzi špeciálnym a generálnym prokurátorom sa týka kauzy údajne zmanipulovaných svedeckých výpovedí v mediálne sledovaných kauzách, ktoré vyšetruje NAKA. Úrad inšpekčnej služby vykonával minulý týždeň úkony v súvislosti s kauzami Očistec a Judáš práve z dôvodu manipulovania svedeckých výpovedí vyšetrovateľmi v týchto prípadoch. Obvinená bola trojica Csaba Dömötör, Matej Zeman a Peter Petrov. Dömötör bol medzitým vyčlenený na samostatné konanie a aktuálne je vo väzbe. Po zvyšných dvoch je vyhlásené pátranie.

Vojna prokurátorov

Lipšic sa k týmto krokom vyjadril zo svojej pozície pričom uviedol, že Špeciálna prokuratúra so znepokojením vníma snahy spomaliť a zabrzdiť vyšetrovanie vyšetrovateľov NAKA v kauze Očistec. *“Som presvedčený, že relevantné podozrenia týkajúce sa integrity vedených trestných stíhaní je potrebné preveriť. Malo by sa tak však diať len zákonným spôsobom a bez toho, aby bola verejnosť zavádzaná nepravdivými informáciami,”* uviedol Lipšic.

Každý svedok musí podľa neho niesť trestnoprávnu zodpovednosť, ak vo svojej výpovedi uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie. *“Určite bude pre transparentnosť trestného stíhania vedeného ÚIS dôležité, aby sa verejnosť, v prípade právoplatného skončenia veci, dozvedela, v čom konkrétne Csaba D. krivo vypovedal,”* dodal Lipšic.

Takéto vyjadrenia neostali bez reakcie generálneho prokurátora Maroša Žilinka, ktorý ešte v stredu Lipšica ostro skritizoval. Princíp zdržanlivosti platí podľa neho pre všetkých prokurátorov.

“Nielen, že sa špeciálny prokurátor vyjadroval k veci, v ktorej Úrad špeciálnej prokuratúry nevykonáva dozor (dozor vykonáva prokurátor Krajskej prokuratúry Bratislava), ale špekulatívne polemizoval s jednotlivými dôkazmi neprípustným spôsobom, vlastným pre obhajobu. Špeciálny

prokurátor zabudol, že už nie je advokátom, ale prokurátorom, dokonca špeciálnym,” uviedol Žilinka. Lipšic navyše podľa neho prezentoval svoj subjektívne názory vo veci, ktorá nie je právoplatne skončená.

Kritika prišla aj z ďalšej strany

Žilinka nie je v kritike Lipšica sám. Iniciatíva advokátov za právny štát (IAPŠ) a advokát Martin Ribár ho znova verejne vyzvali, aby upustil od mediálnych vyjadrení o živých, právoplatne neskončených prípadoch. Upozornili, že prokurátor je zo zákona povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel.

V tlačovej správe určenej pre médiá sa okrem iného píše, že IAPŠ vznikla, aby poukázala na negatívne trendy v celej justičnej sfére. Už v minulosti opakovane vyzývali verejne špeciálneho prokurátora, aby upustil od mediálnych vyjadrení v živých právoplatne neskončených prípadoch. Impulzom boli vyjadrenia Lipšica v Denníku N dňa 25.5.2021 v článku [„Špeciálny prokurátor Lipšic: Ideme stále vyššie“](#) – pričom podľa IAPŠ uviedol nepravdivé, lživé a zavádzajúce tvrdenia k prípadu JUDr. Martina Ribára, ktorý je „živou“ právoplatne neskončenou vecou. Okrem iného v predmetnom článku špeciálny prokurátor Daniel Lipšic uviedol: „K živým prípadom, ktoré sú alebo nie sú vo vyšetrovaní, sa nebudem vyjadrovať.“

„Mediálne vyjadrenia špeciálneho prokurátora JUDr. Daniela Lipšica, LL.M., sú spôsobilé ovplyvňovať prebiehajúce vyšetrovania právoplatne neskončených vecí verejne prezentovanými právnymi názormi špeciálneho prokurátora. Uvedené je značne spôsobilé polarizovať spoločnosť, a spochybňovať a ovplyvňovať okrem iných trestných konaní aj prebiehajúce vyšetrovanie Úradu inšpekčnej služby vo veci podozrenia z manipulovania vyšetrovaní viacerých trestných konaní. Dovoľujeme si poukázať na ust. § 2 ods. 5 Trestného poriadku, v zmysle ktorého: „Prokurátor v trestnom konaní zastupuje štát. Ak tento zákon, medzinárodná zmluva vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom (ďalej len „medzinárodná zmluva“) alebo rozhodnutie medzinárodnej organizácie, ktorým je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak, prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel,“ píše sa v texte od IAPŠ.

„Zároveň vzniknutá situácia vyvoláva otázku uskutočnenia takých legislatívnych zmien, ktoré zaručia skutočnú nezávislosť Úradu inšpekčnej služby, tak ako to vyplýva z judikatúry ESLP. Pripomíname, že v prípadoch proti Českej republike ESLP dospel k záveru o nedostatku nezávislosti vyšetrovania s poukazom na postavenie inšpekčnej služby vyšetrujúcej trestné činy, z ktorých boli podozriví policajti. V prípade Eremiášová a Pechová proti Českej republike ESLP vyslovil kritiku voči inšpekcii ministra vnútra. Po zmenách uskutočnených v Českej republike sa inšpekcia ministra vnútra zmenila na inšpekciu polície, ktorá bola stále organizačným útvarom ministerstva vnútra, ale jej riaditeľ bol menovaný vládou (nie ministrom vnútra) a zodpovedal sa vláde (nie ministrovi vnútra). ESLP v rozsudku prípade Kummer proti Českej republike súhlasil s tým, že tento aspekt zvýšil nezávislosť inšpekcie vo vzťahu k polícii, avšak sa nedomnieval, že tento jediný rozdiel môže byť dôvodom, aby dospel k odlišnému záveru ako vo veci Eremiášová a Pechová,“ uvádza IAPŠ v stanovisku.

Celé stanovisko IAPŠ si môžete prečítať [TU](#).